

**AZƏRBAYCAN ŞAHMAT FEDERASIYASI
BƏSTƏÇİLİK KOMİSSİYASI**

E-mail: bestechi@mail.ru

Rəsmi sayt: www.ulvichess.az/chess-composition

«ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ» – 15

Azərbaycan Şahmat Federasiyası Şahmat Bəstəçiliyi Komissiyası
“Şahmat bəstəçiliyi” jurnalının 15 illiyi ilə əlaqədar məsələ və etüdlərin tərtibi
üzrə yubiley yarışın nəticələrini elan edir.

MAGAZINE OF THE AZERBAIJAN CHESS COMPOSITION COMMISSION

**ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ-15 YUBİLEY YARIŞI, 2018 (#2, #3, N#, +=)
SON TƏLTİF / FINAL AWARD**

Təşkilatçı / Organizers: Azərbaycan Şahmat Bəstəçiliyi Komissiyası / Azerbaijan Chess Composition Commission.

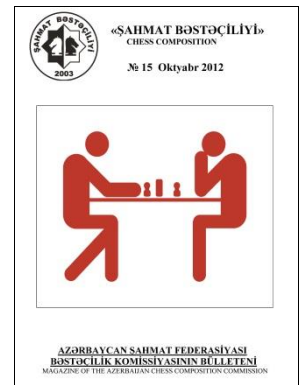
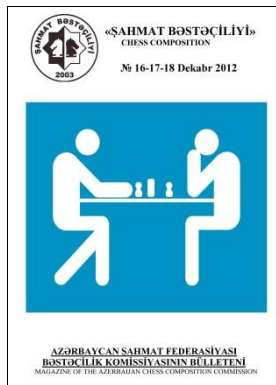
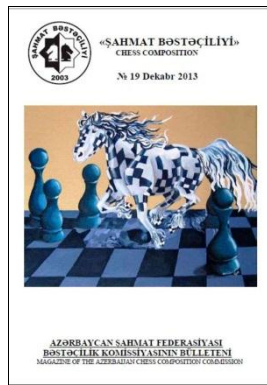
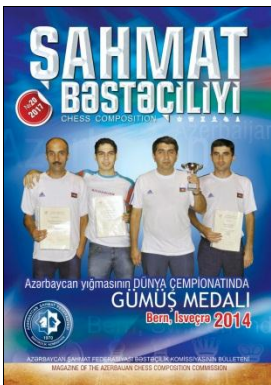
Yarışın direktoru / Tournament director: İlham Əliyev (Sumqayıt, Azərbaycan).

Təltifin dərci / Award publication: <http://ulvichess.az/chess-composition>

Yarışın bölmələri və hakimlər / The tournament sections and judges:

- A) Twomovers (#2) – Judge: Elmar Abdullayev (Sumqayıt, Azerbaijan).
- B) Threemovers (#3) – Judge: Mubariz Safarov (Jalilabad, Azerbaijan).
- C) Moremovers (N#) – Judge: Aleksandr Melnichuk (Russia).
- D) Studies (+=) – Judge: Muradkhan Muradov (Gobustan, Azerbaijan).

Məsələ və etüdlər hakimlərə anonim surətdə, yəni müəllilər göstərilmədən göndərilmişdi.

ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ-15 JT, 2018 (#2 – Twomovers)
Hakim / Judge: Elmar Abdullayev (Azerbaijan)

Yarışa 9 ölkədən 17 bəstəçidən 27 məsələ göndərilmişdi / 27 problems from 17 authors 9 countries: **Azerbaijan** (Suleyman Abdullayev, Narmina Ruzijang, Salman Javadzade, Vidadi Zamanov), **Georgia** (Givi Mosiashvili), **Russia** (Eugene Fomichev, Vladimir Kozhakin), **Ukraine** (Petro Novitsky, Mykola Chernyavskiy, Vasyl Markovtsij, Mark Basisty, Anatoly Vasilenko), **USA** (Rauf Aliovsadzade), **Spain** (Miguel Uris), **Slovakia** (Zoltan Labai), **Turkey** (Umut Sayman), **Macedonia** (Bosko Miloskeski).

№10. Mykola Chernyavskiy (Ukraine) – tam sələf deyil, lakin - www.yacpdb.org/#302515

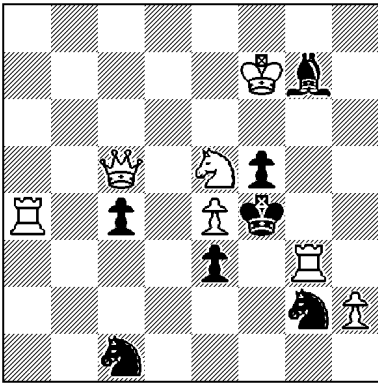
№12. Miguel Uris (Spain) – ideya yeni deyil www.yacpdb.org/#21925 və www.yacpdb.org/#21941

№16. Rauf Aliovsadzade (USA) – tam sələf deyil, lakin: www.yacpdb.org/#6008,

www.yacpdb.org/#153389 və www.yacpdb.org/#385291

22. Anatoly Vasilenko (Ukraine)

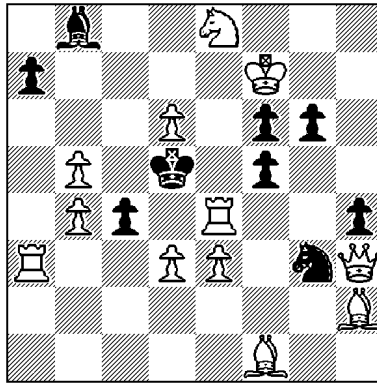
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-2-ci mükafat / 1st -2nd prize

#2 7+7

13. Miguel Uris (Spain)

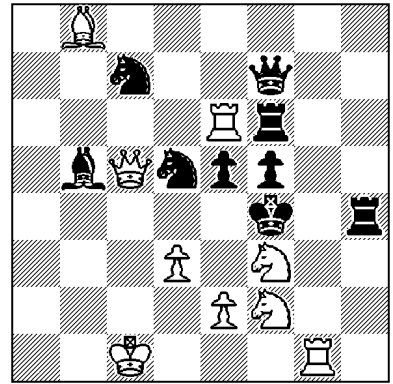
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-2-ci mükafat / 1st-2nd prize

#2 12+9

19. Dragan Stojnic (Serbia)

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü mükafat / 3rd prize

#2 9+9

22. Anatoly Vasilenko (Ukraine). 1...fxe4 a 2.♖g6# A (♖+♗ batareyası oynayır), 1...♔xe4 c 2. ♜xc4#; 1.♖xc4? [2.♗g6# A], 1...fxe4 a 2.♖xe4#, 1...♔xe5 b 2.♖f1# (♜+♖ batareyası oynayır), 1...♔xe5 2.♖c7# (♜+♖ batareyası oynayır) 1...♗h4! d, 1.♗~ (d7/c6)? [2.♖xf5#], 1...♔xe4! c. (2. ♜xc4?). Həlli / Sol: **1.♗xc4!** [2.♖xf5#], 1...fxe4 a 2.♖g5#, 1...♔xe5 b 2.♖xe5#, 1...♔xe4 c 2.♗e5# (♜+♗ batareyası oynayır), 1...♗h4 d 2.♖xe3#. Ağ korreksiya. Dombrovskis effekti ilə üç fazada silsiləli batareya fiqurlarının seçimi. Bikos mövzusu mövcuddur. Nəzərə almaq lazımdır ki, Bikos mövzusunun reallaşdırmaq bir o qədər asan deyil. Yanlış və həqiqi həllin eyni xanada (c4 xanası) başlanğıc gedişi.

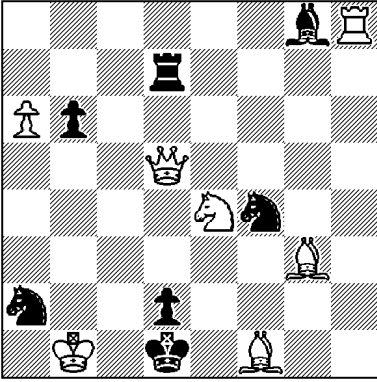
13. Miguel Uris (Spain). 1...♔xd6 (d) 2.♗xf6# (A). 1.♜xc4? [2.♜c5#], 1...♗e4 (a) 2.♜d4# (C) 1...♔xd6! (d), 1.♖g2? [2.♖xc4# (B)], 1...cxd3 (e) 2.♜xd3# (E), 1...c3 (f) 2.♖a2# (F) 1...fxe4! (c), 1. ♜e6? [2.♗xf6 (A), dxc4 (B)#], 1...♗e4 (a) 2.♖xc4# (B), 1... c3 (f) 2.♗xf6# (A) 1...cxd3! (e), 1. ♔g2? [2.♖xc4# (B)], 1...♗xe4 (a) 2.♗xf6# (A), 1...fxe4 (c) 2.♖e6# (D), 1...cxd3 (e) 2.♜xd3# (E) 1...c3! (f). Həlli / Sol: **1.♜a6!** [2.♗xf6# (A)], 1...♗e4 (a) 2.♖xc4# (B), 1...♗h5 (b) 2.♜d4# (C), 1...fxe4 2.♖e6# (D). Matların dəyişməsi fonunda Barns və Le Grand mövzuları. Fiqurların funksionallığı. Yanlış izlərin həqiqi həllə yaxın olması məsələni həllçi üçün olduqca çətinləşdirir.

19. Dragan Stojnic (Serbia). 1...♗c3 2.♖xe5#, 1...♗xe6 2.♔xe5#. 1.♜xe5? ~ 2.♖d4#, 1...♗c3 2. ♖e3#, 1...♗e6 2.♜e4#, 1...♔xd3 2.♗fd3# 1...♜c6!. Həlli / Sol: **1.♗xe5!** ~ 2.♖d4#, 1...♗c3 2.e3#,

ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ-15 JT, 2018

1...♗e6 2.♘g6#, 1...♙xd3 2.♚ed3#, 1...♖g4 2.♜h3#. İkiqat Zaqoruyko mövzusu. Matların dəyişməsi. Ağların 4 fiqurunun müxtəlif fazalarda eyni xanaya gedişi (e5 xanasına). İlk gedişdə vurma ilə başlayan, lakin şahmat bəstəçiliyinin estetikasını pozmayan məsələ nümunəsidir.

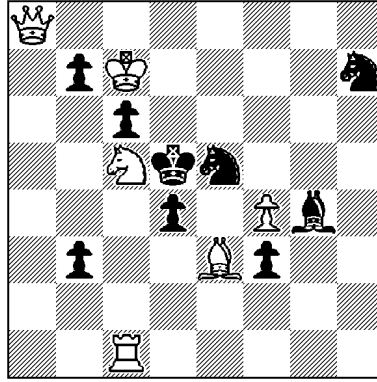
1. Eugene Fomichev (Russia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci fəxri rəy / 1st HM

#2v...

7+7

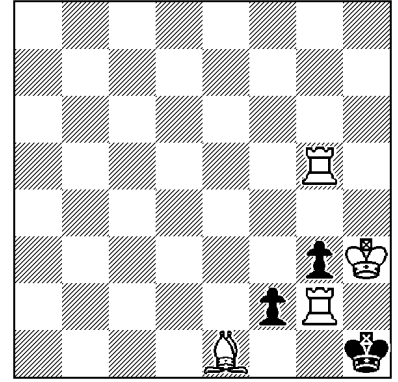
8. Petro Novitsky (Ukraine)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci fəxri rəy / 2nd HM

#2

6+9

7. Petro Novitsky (Ukraine)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü fəxri rəy / 3rd HM

#2

4+3

1. Eugene Fomichev (Russia). 1.♙xd2+? ♖xd2!, 1.♙b3+? ♙xb3!, 1.♖h2? – 2.♖xd2#, 1...♗e2 2.♙xe2#, 1...♖xd5!, 1.♖h1? – 2.♙d3, ♙c4, ♙b5#, 1...♗e2!, 1.♙d3? – 2.♖h1#, 1...♙h7 2.♙b3#, 1...♗e2 2.♙c2#, 1...♖h7! 2.♙xd2#??, 1.♙c4? – 2.♖h1#, 1...♖h7 2.♙xd2#, 1...♗e2 2.♙b3#, 1...♙h7! 2.♙b3#??. Həlli / Sol: **1.♙b5!** (2.♖h1#), 1...♖h7, ♙h7 2.♙xd2, ♙b3#, 1...♗e2 2.♙a4# (1...♗h5, d3, h3, g2 2.♖h1#, 1...♗c3+ 2.♗xc3#). Matların dəyişməsi, Zaqoruyko mövzusu. Yanlış izlərin çoxluğu ilə müşayiət olunan gözlənilməz birinci gediş.

8. Petro Novitsky (Ukraine). 1.♙a1? [2.♙xd4 [A] #], 1...dxe3 [a] 2.♙xe5 [B]# 1...b2!, 1.♙h8? [2.♙xe5 [B]#], 1...♗e5~ [b] 2.♙xd4 [A]# 1...♗f6!, 1.♙e8? [2.♙xe5 [B]#], 1...♗e5~ [b] 2.♙e4 [C]#, 1...♙e6 2.♙xe6# 1...♗c4 [x]! Həlli / Sol: **1.♙a4!** [2.♙xd4 [A]#], 1...dxe3 [a] 2.♙e4 [C]#, 1...♗c4 [x] 2.♙xc4#. Ağ vəzirin qara fiqurların arxasında pusqusu. Ağ vəzirin geniş oyunu. Le Qrand və Ruxlis mövzuları. Fazalarda ağ vəzirin üçbucaq və kvadrat manevri.

7. Petro Novitsky (Ukraine). 1.♖e5? 1...fxe1♙ [a] ~ 2.♖xe1# 1...f1~! [b], 1.♖f5? zz 1...f1~ [b] 2.♖(x)f1# 1...fxe1=♙! [a] 1.♖5xg3? ~ 2.♖h2 [A]#, 1...f1♗ 2.♖g1 [B]# 1...f1♙!. Həlli / Sol: **1.♙xf2!** ~ 2.♖g1 [B]#, 1...gxf2 2.♖h2# [A]. Psevdo Le Qrand mövzusu yanlış izdə piyadanın müxtəlif çevrilməsi ilə. Müdafiə və təkziblərin növbələnməsi.

 «ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ»
CHESS COMPOSITION
№14 Dekabr 2010

AZƏRBAYCAN ŞAHMAT FEDERASIYASI
BƏSTƏÇİLİK KOMİSSİYASININ BÜLLETENİ
MAGAZINE OF THE AZERBAIJAN CHESS COMPOSITION COMMISSION

 «ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ»
CHESS COMPOSITION
№13 Oktyabr 2010

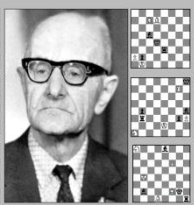
AZƏRBAYCAN ŞAHMAT FEDERASIYASI
BƏSTƏÇİLİK KOMİSSİYASININ BÜLLETENİ
MAGAZINE OF THE AZERBAIJAN CHESS COMPOSITION COMMISSION

 «ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ»
CHESS COMPOSITION
№12 May 2010

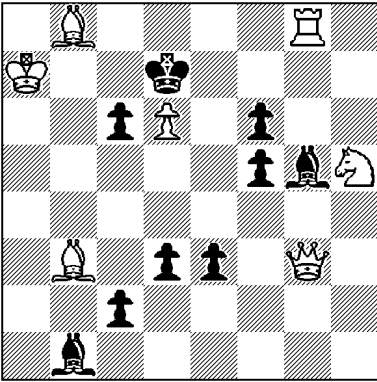

AZƏRBAYCAN ŞAHMAT FEDERASIYASI
BƏSTƏÇİLİK KOMİSSİYASININ BÜLLETENİ
MAGAZINE OF THE AZERBAIJAN CHESS COMPOSITION COMMISSION

 «ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ»
CHESS COMPOSITION
№11 Dekabr 2009

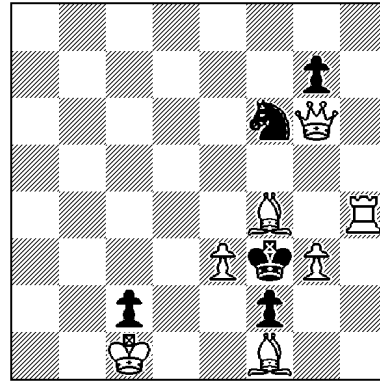
AZƏRBAYCAN ŞAHMAT FEDERASIYASI
BƏSTƏÇİLİK KOMİSSİYASININ BÜLLETENİ
MAGAZINE OF THE AZERBAIJAN CHESS COMPOSITION COMMISSION

11. E.Fomichev, N.Ruzijang
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci tərifnamə / 1st comm.

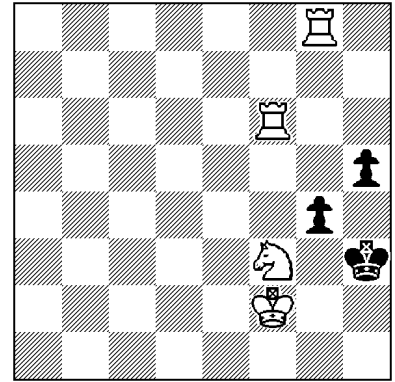
#2*v... 7+9

21. M.Basisty, A.Vasilenko
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci tərifnamə / 2nd comm.

#2 7+5

9. Rauf Aliovsadzade (USA)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü tərifnamə / 3rd comm.

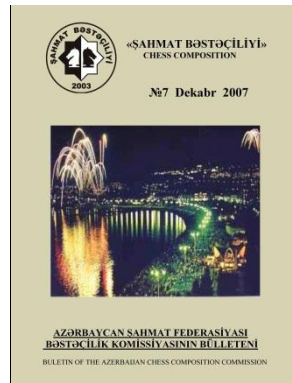
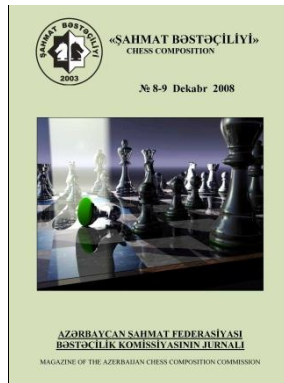
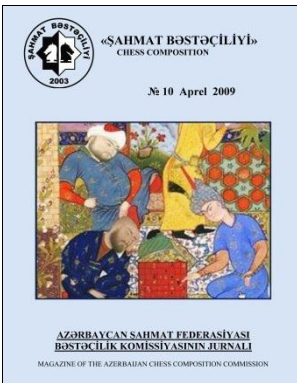

#2v 4+3

11. Eugene Fomichev (Russia) & Narmina Ruzijang (Naftalan, Azerbaijan). 1...♔h4, ♔h6 2.♜xf6, ♚g7#, 1...♕f4 2.♚g7, ♜xf6# (tematik dual). 1.♜xf6+? ♕xf6!, 1.♜f4? – 2.♕e6#, 1...♕xf4 2.♚g7# (♜xf6#??), 1...c5 2.♕a4#, 1...♕a2!. Həlli / Sol: **1.♚f4!** – 2.♚xf5#, 1...♕xf4 2.♜xf6# (♚g7#??), 1...c5 2.♚a4#. Matların dəyişməsi. Qara filin ulduzu və ilk gedişdə ağ vəzirin qurbanı.

21. Mark Basisty & Anatoly Vasilenko (Ukraine). 1.♕f~? 1...♜~ 2.♚e4#, 1...♙xe3 2.♚d3# X 1...♜g4! a (1.♕h6? 1...♜~ 2.♚g4#, 1...gxh6!), 1.g4? A [2.♜h3# B], 1...♜h5 c 2.♚c6# C 1...♜e4! b, 1.♜h3? B [2.g4# A], 1...♜g4 a 2.♚c6# C, 1...♜e4 b 2.♚h5# 1...♜h5! c. Həlli / Sol: **1.♚d3!** X [2.e4#], 1...♜g4 a 2.♚d5#, 1...♜e4 b 2.♚e2#. Matların dəyişməsi ilə merit məsələ.

9. Rauf Aliovsadzade (USA). 1.♜xg4? (2.♜h4, ♜g3#), 1...hxg4 2.♜h6#, 1...♙xg4!. Həlli / Sol: **1.♜h6!** 1...h4 2.♜xh4#, 1...g3+ 2.♜xg3#, (1...gxf3 2.♜xh5# - təhlükə). Miniatur formada işlənmiş Rudenko mövzulu məsələ.

ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ-15 JT, 2018 (#3 – Theemovers)

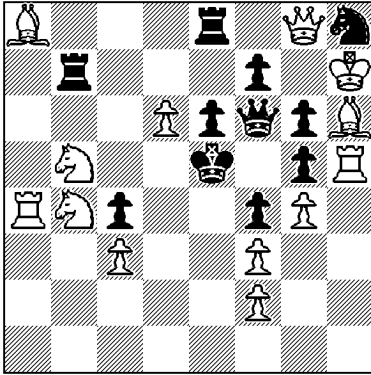
Hakim / Judge: Mubariz Safarov (Azerbaijan)

Yarışa 8 ölkədən 16 bəstəçidən 30 məsələ göndərilmişdi / 30 problems from 16 authors 8 countries: **Azerbaijan** (Elmar Abdullayev, Vidadi Zamanov), **Belarus** (Viktor Volchek), **Russia** (Eugene Fomichev, Aleksandr Sygurov, Nikita Kravtsov, Vladimir Kozhakin, Valeriy Ivanov, Margarita Atamanova, Diana Utarova), **USA** (Rauf Aliovsadzade), **Ukraine** (Mykola Chernyavskiy), **Israel** (Leonid Makaronez, Leonid Lyubashevsky), **Canada** (Charles Oluellet), **Serbia** (Dragan Stojnic).

Sələf: İlk təltifə daxil olan bir məsələnin sələfi tapıldı: 13.Elmar Abdullayev, 2-ci fəxri rəy – M.Kostilev, A.Melnichuk, E.Abdullayev-30 JT, 2016, 2-ci fəxri rəy. Məsələ yarışdan çıxarılır.

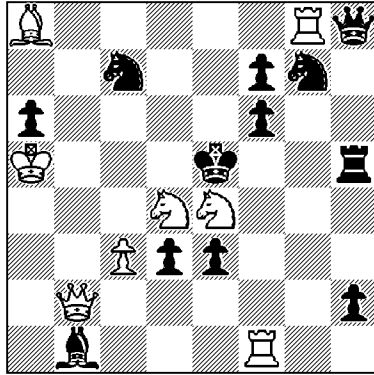
9.R.Aliovsadzade, M.Chernyavskiy 26.Viktor Volchek (Belarus)

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci mükafat / 1st prize

#3 12+11

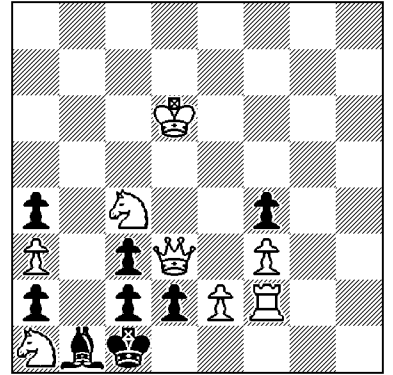
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci mükafat / 2nd prize

#3 8+12

4.Aleksandr Sygurov (Russia)

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü mükafat / 3rd prize

#3 8+8

9. Rauf Aliovsadzade (USA) & Mykola Chernyavskiy (Ukraine). 1.♔g7? (2.♖xg5#), 1...gxh5 2.♔xf6+ ♜xf6 3.♞g7# (fil-vəzir), 1...♞xg7+ 2.♞xg7+ f6 3.♖xg5# 1...♞xb5! 1.♞g7? (2.♖xg5#), 1...gxh5 2.♞xf6+ ♜xf6 3.♔g7# (vəzir-fil), 1...♞xg7+ 2.♔xg7+ f6 3.♖xg5# 1...♞xb5! Həlli / Sol: **1.♔xg5!** - 2.♔xf6+ (A) ♜xf6 3.♞g7# (B), 2.♔d3+ (C) cxd3 3.♔xf4# (D), 2...♔d5 3.♔xb7#. 1...♞g7+ 2.♞xg7+ (B) f6 3.♔xf6# (A), 1...♞xb5 2.♔xf4+ (D) ♜xf4 3.♔d3# (C), (əlavə variant: 1...♞xg5 2.♞g7+ f6 3.♖xg5#). İki tematik təhlükənin 2-ci və 3-cü gedişləri həll zamanı bir-birini əvəz edir. Müəlliflər bunu yeni mövzu adlandırırlar. Üçgedişliyə aid yeni mövzu olub-olmaması son təltifə qədər müzakirə obyektidir. Bununla yanaşı məsələdə iki yanlış iz mövcuddur: 1...gxh5-dən sonra «f6» və «g7» xanaları saxlamaq şərti ilə bu xanalara müxtəlif fiqurlar qədəm basır və yanlış izlərin birinci gedişləri eyni xanada vəqə olunur. Ümumiyyətlə demək olar ki, bu bəstələmə üç hissədən ibarət olan oyunun dəyişməsinə təmsil edir.

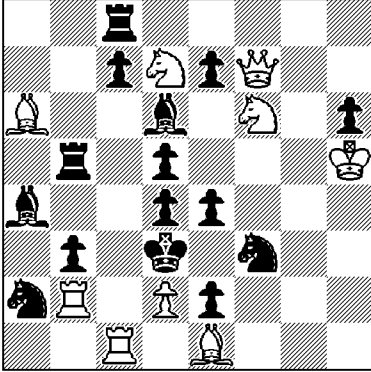
Müəlliflər ilkin təltifdə qeyri leqal mövqeyə dəyişiklik ediblər və mən 1-ci mükafatı saxlamağa qərar verdim.

26. Viktor Volchek (Belarus). 1...♔e6 2.♞b8+ ♔c7 3.♞xc7#, 1...♔e6 2.♞xh2+ ♞xh2 3.♖f5#, 2...♔f4 3.♞xf4#. Həlli / Sol: **1.c4!** (2.♔f5+ ♔e6 3.♔c5#), **1...♔e6 2.♔c6+** ♔xe4+ 3.♔e5#, 1...♔e6 2.♔f3+ ♔f4+ 3.♔e5#, 2...♔f5 3.♔h4#, 1...♔b5 2.♔d5! - 3.♔c6# / 3.♔xb5#, 2...♔xd4 3.♞b8#, 1...♔xa8 2.♔f5+ ♔xe4 3.♞d4#, 2...♔e6 3.♔c5#. Qarşılıqlı şah elan edilməsi, bloklanma, batareyaların oyunu. Məsələnin əsas variantlardakı oyunun sələfi olsa da (www.yacpdb.org/#221157), müəllifdə oyun ciddi dəyişdirilib və müasir dövrümüzə geniş yayılmış “oyunun dəyişilməsi” mövzusu əlavə olunub. Mən ilkin mükafatlandırmada əsas səbəb kimi oyunun maraqlı dəyişilməsini

göstərmişdim. Ona görə məsələni orijinal hesab edirəm və 2-ci mükafatı saxlayıram.

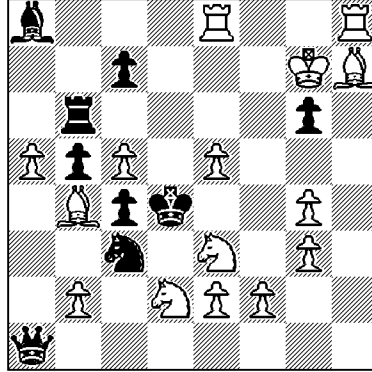
4. Aleksandr Sygurov (Russia). 1.e4! (yalançı / pseudo – 2.♖xd2 cxd2 3.♞xd2#, 1...d1♜ 2.♖xc2+! ♜xc2 3.♞xc2#, 1...d1♜ 2.♞xc3! ♜~ 3.♞d2#, 1...d1♞ (♞) 2.♖f1! ♞xf1 3.♞xf1#, 2...♞e1 3.♖xe1#, 1... fxe3 (e.p.) 2.♞xe3 – 3.♖f1#. Piyada çevrilməsinə aid maraqlı məsələ. Təəssüf ki, topa çevrilmə yoxdur.

1. Eugene Fomichev (Russia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
4-cü mükafat / 4th prize

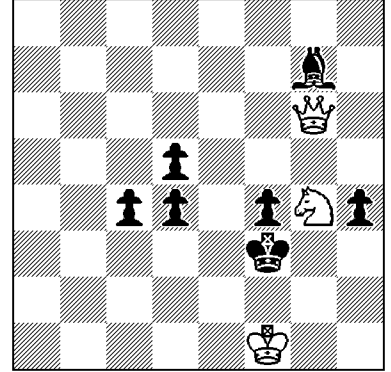
#3 9+15

30. Dragan Stojnic (Serbia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci fəxri rəy / 1st HM

#3 15+9

21. Vladimir Kozhakin (Russia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci fəxri rəy / 2nd HM

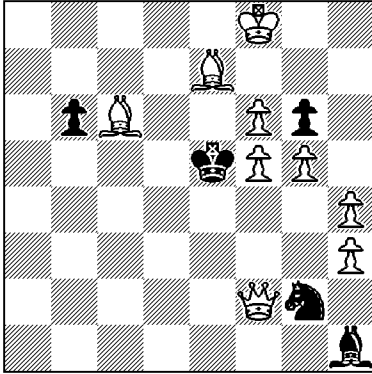
#3 3+7

1. Eugene Fomichev (Russia). 1.♜xd5! – 2.♜c5+! ♜xc5 3.♜f4#, 1...♜c3 (c1) 2.♜e5+! ♜xe5 3.♜b4# (2...♜e5 3.♜f4#), 1...c5! 2.♜f4+! (2.♜b4+? cxb4+!) ♜xf4 3.♞c4#, 1...e5! 2.♜b4+! (2.♜f4+? exf4+!) ♜, ♜xb4 3.♞c4#. Tematik ilk gedişlə bağlanmış ağ atın iki cüt eyni variantda açılması (Adabaşev sintezi 2x2): 2 dəfə ağlarla (dolayı ağ açılma) və əks-duallarla 2 dəfə qaralarla (dolayı qara açılma). Ağların və qaraların oyunu «c5» və «e5» xanasına yönəldilmişdir. Birinci gedişdəki daşurma məsələyə daha yüksək qiymət verməyə mane oldu.

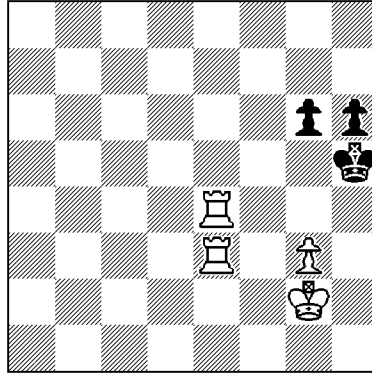
30. Dragan Stojnic (Serbia). 1.c6! (2.♖d8+ ♜d5 3.♖xd5#, 2...♜xe5 3.♖he8#, 2.♜f3+ ♜e4 3.♜xg6#, 1...♖xc6 2.♜c3+ ♜c5 3.♜e4# (2.♜c2+ ♜d5 3.♜g8?), 1...♜xc6 2.♜c2+ ♜d5 3.♜g8# (2.♜xc3+ ♜c5 3.♜e4?), 1...♜xe2 2.♖d8+ ♜xe5 3.♖he8# (threat separation), 1...♖b8 2.♜f3+ ♜e4 3.♖xg6# (threat separation). Rumın Novotnısı mövzusu. Əlavə olaraq 1-ci gedişdə yaranmış təhlükənin hər birinin ayrılıqda səbəbi eyni zamanda hər iki tematik uzaqvuran daşın yolunun kəsilməsidir.

21. Vladimir Kozhakin (Russia). 1.♞c2? (2.♞g2#), 1...h3 2.♜h2+ ♜g3 3.♞f2#, 2...♜e3 3.♞e2# 1...♜xg4!, 1.♜f2? (2.♞g4, ♞e6), 1...d3 2.♞e6 ♜g3, ♜e5 3.♞h3#, 1...♜e5 (♜f6) 2.♞g4+ ♜e3 3.♞e2# 1...♜e3!, 1.♜e5+? ♜xe5 2.♞g2+ ♜e3 3.♞e2# 1...♜e3!, 1.♜h6? (2.♞g2, ♞g4+) 1...♜xh6 2.♞g2+ ♜e3 3.♞e2#, 1...d3 2.♞g2+ ♜e3 3.♜f5#, 1...h3 2.♞g4+ ♜e4 (3) 3.♞e2# 1...♜e3!. Həlli / Sol: **1.♜f6!** (2.♞g2, ♞g4+), 1...♜xf6 2.♞g2+ ♜e3 3.♞e2#, 1...♜e3 2.♞c2 (3.♞e2#) f3 3.♜xd5#, 2...♜f3, d3 3.♞f2#, 1...d3 2.♞g2+ ♜e3 3.♞f2#, 1...h3 2.♞g4+ ♜e3 3.♞e2#, 1...♜g3 2.♜h2+ (♜e5) ♜xh2, ♜h3 3.♞g2#. Oyunun dəyişilməsi. Lakin məsələnin həqiqi həllində ağların təhlükədəki cavablarının (2-ci gedişlərinin) variantlarda təkrar olunması uğursuzluqdur.

11.L.Lyubashevsky, L.Makaronez 3.Aleksandr Sygurov (Russia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci tərifnamə / 1st comm.

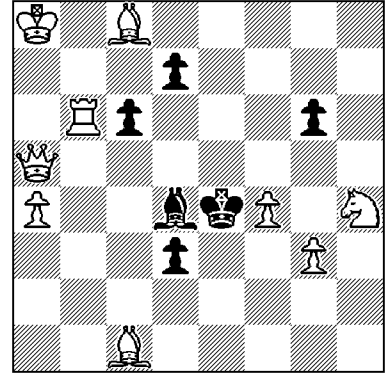

#3 9+5

#3 4+3

28. V.Zamanov, V.Volchek
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü tərifnamə / 3rd comm.

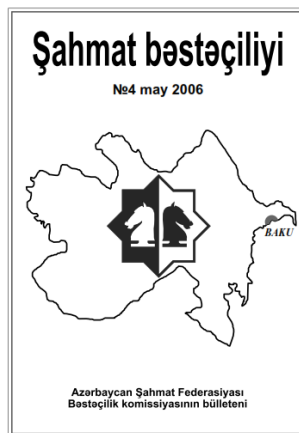
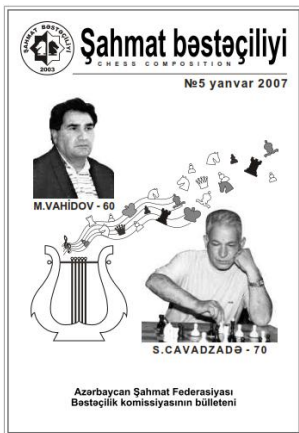

#3 9+6

11. Leonid Lyubashevsky & Leonid Makaronez (Israel). 1.f7! zugzwang 1...♘g2~ 2.♚e3+ ♔e4 3.♚xe4#, 2...♙xf5 3.♔d7#, 1...♘f4 2.♚b2+ ♙xf5 3.♚f6#, 1...b5 2.♚c5+ ♙f4 3.♔d6#, 1...gxf5 2.♚d2! - 3.♚d6#, 2...f4 3.♚d5#. Qara düzəliş (korreksiya) və qaraların 2...♙xf5 gedişində matların dəyişməsi.

3. Aleksandr Sygurov (Russia). 1.♖e6? 1...g5 (a) 2.♖3e4 g4 3.♖4e5#, 1...♙g5 (b) 2.♖3e5+ ♙g4 3.♖xg6# 1...♙g4!. Həlli / Sol: **1.♖f3!** - zz; 1...g5 (a) 2.♖f6 g4 3.♖e5#, 1...♙g5 (b) 2.♖4e5+ ♙g4 3.♖f4#. Oyunun dəyişilməsi. Miniatur üçün yaxşıdır.

28. Vidadi Zamanov (Goychay, Azerbaijan) & Viktor Volchek (Belarus). 1.♔d2! zz 1...♔d4 ~ 2.♖b4+ ♔d4 3.♚e5#, 1...♔c5 2. ♚xc5! d5 3.♚e3#, 1...d5 2.♚b4! zz, 2...c5 3.♖e6#, 2...g5 3.♔f5#, 1...c5 2.♖d6! - 3.♔b7#, 1...d6 2.♔f5+ gxf5 3.♚xf5#. Qara düzəliş (korreksiya), bloklama və bağlanma mövzularından ibarət məsələ.

ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ-15 JT, 2018 (#N – Moremovers)

Hakim / Judge: Aleksandr Melnichuk (Russia)

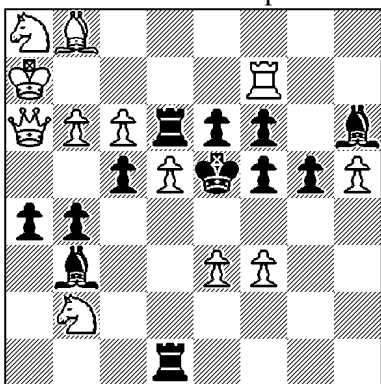
Yarışa 7 ölkədən 14 bəstəçidən 27 məsələ göndərilmişdi / 27 problems from 14 authors 7 countries: **Azerbaijan** (Nijat Abbasov, Elmar Abdullayev, Vidadi Zamanov), **Belarus** (Viktor Volchek), **Israel** (Leonid Makaronez, Leonid Lyubashevski), **Macedonia** (Bosko Miloskeski), **Russia** (Eugene Fomichev, Aleksandr Sygurov, Nikita Kravtsov, Vladimir Kozhakin, Oleg Efrosinin), **USA** (Rauf Aliovsatzade), **Ukraine** (Anatoly Vasilenko).

Bölmə / Section: #4 – #6.

1. Eugene Fomichev (Russia)

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018

1-ci mükafat / 1st prize

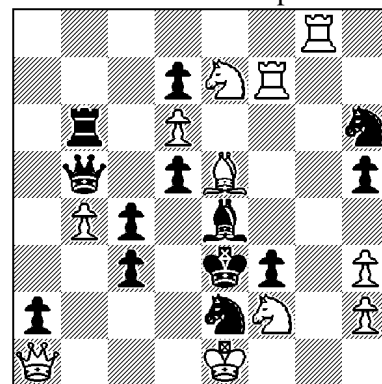
#4

12+12

7. Aleksandr Sygurov (Russia)

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018

2-ci mükafat / 2nd prize

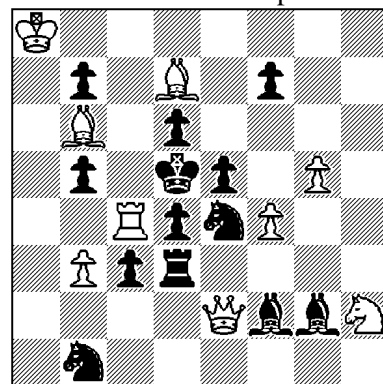
#4

11+13

23. Oleg Efrosinin (Russia)

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018

3-cü mükafat / 3rd prize

#4

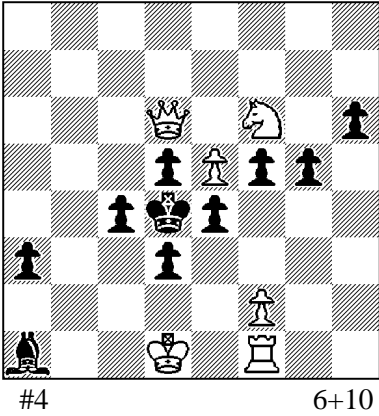
9+13

1. Eugene Fomichev (Russia). 1. ♖e7! Пробные игры по А.Кремеру (возникающие после 1 хода белых): 2. ♕c4? – 3. ♜xe6#, 2... ♜xd5 3. ♗d3+, 2... ♙xc4#! 3. ♗xc4#??, 3... ♗xd5!; 2. ♕d3? – 3. ♜xe6#, 2... ♙xd5 3. ♗c4+, 2... ♜xd3! ♗xd3#??, 3... ♗xd5! Угроза: 2. ♜xe6+ ♗xd5 3. ♗c7+ ♗xc6 4. ♕b5# вынуждает черных заблокировать d5 и главные планы проходят: 1... ♜xd5 2. ♕c4! – 3. ♗d3+ ♜xd3 4. ♜xe6#, 2... ♙xc4? 3. ♗xc4#!, 2... ♙c2! 3. ♕f4+! gxf4 4. ♗c4#, 1... ♙xd5 2. ♕d3! – 3. ♗c4+ ♙xc4 4. ♙xd6#, 2... ♜xd3? 3. ♗xd3#!, 2... ♜c1! 3. ♕d4+! cxd4 4. ♗d3#. Синтез тем засады с комбинацией привлечения-отвлечения на d5 (тема В.Рангелова) с идеей блокирования-разблокирования с повторной жертвой белого ферзя (патент Ю.Фокина и Я.Владимирова) в логической форме. Логико-стратегический комплекс с 2-мя механизмами положения: игра белых сфокусирована на c4, d3, черных – на d5. (В дополнительном варианте черные снова играют на d5, а белые на d3. 1... ♗xd5 2. ♗d3! – 3. ♗c7+, 2... ♜xc6, d7 3. ♜d7+, 2... ♜d8 3. ♗xb4+, 2... ♜xd3 3. ♕xd3+).

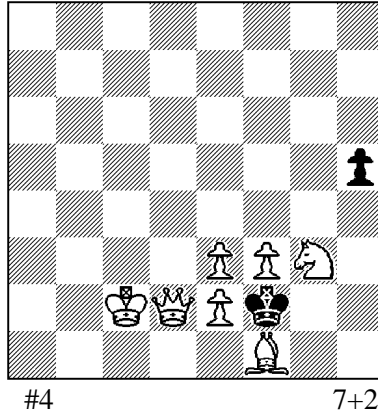
7. Aleksandr Sygurov (Russia). 1. ♖e8! – 1... ♜xd6 2. ♙xc3! (A) ♗xc3 3. ♕xc3+ ♙d3 4. ♗xd5# (C), 2... ♕xb4 3. ♗xd5+! ♜xd5 4. ♜xe4#, 1... ♗g4 2. ♙f4+! (B) ♗d4 3. ♕d1+ Bd3 4. ♗f5# (D), 1... ♕xb4 2. ♗xd5+! (C) ♙xd5 3. ♙f4+ (B) ♗d4 4. ♙e3#, 1... ♗xf7 2. ♗f5+! (D) ♙xf5 3. ♙xc3+ (A) ♗f4 4. ♙d2#. Комплекс из 4-х вариантов с игрой скрытой белой полубатареи. Тематический 1 ход. Перемена функций ходов белых; с некоторой условностью можно говорить и о цикле AC – CB – BD – DA.

23. Oleg Efrosinin (Russia). 1. ♗g4! – 2. ♗f6+ ♗xf6 3. ♜c5+ dxc5 4. ♕xe5#, 1... ♙e3 2. ♕xg2 exf4 (♜f3??) 3. ♗f6+ ♗e5 4. ♕xe4#, 1... ♖e3 2. ♜xd4+ exd4 (♙xd4??) 3. ♕xb5+ ♗c5 4. ♗f6#. Засада ♕e2 за черными разнотипными фигурами (♙f2, ♜d3, ♗e4) с последующей игрой на 2, 3 и 4 ходах. Гримшоу на поле e3. Конь белых играет на f6 на 2, 3 и 4 ходах.

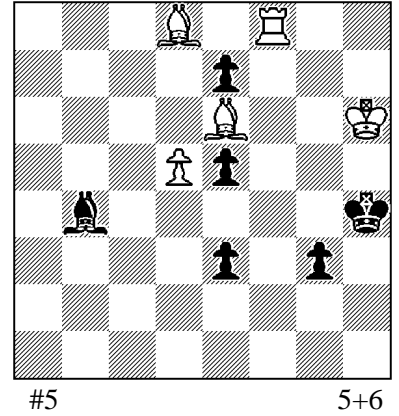
22. Anatoly Vasilenko (Ukraine)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci fəxri rəy / 1st HM

5. N. Kravtsov, A. Syurov (Russia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci fəxri rəy / 2nd HM

9. Elmar Abdullayev (Azerbaijan)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü fəxri rəy / 3rd HM

22. Anatoly Vasilenko (Ukraine). 1. f4 (A)? ♔c3 2. ♖b6 (B) d2 3. ♜xc5+ ♔d3 4. ♗e3#, 1...exf3 e.p. 2. ♜e1! (C) ♔c3 3. ♖b6 d2 4. ♜e3# 1...d2!, 1. ♜g1? f4!. Həlli / Sol: **1. ♜e1!** (C) – 2.f4! (A) [3. ♖b6+ ♔c3 4. ♜xd5#], 2...♔c3 3. ♖b6 d2 4. ♜e3#, 1...g4 2. ♖b6+ (B) [2.f4? gxf3 e.p!] 2...♔xe5 3. ♜d7+ ♔f4 4. ♗e3#. Тема псевдо-Дюрашевича с использованием «эн-пассант» в ложном следе и защиты «эн-пассант» в решении.

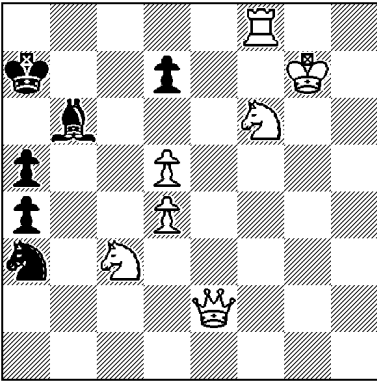
5. Nikita Kravtsov & Aleksandr Syurov (Russia). 1. ♖c1! (zz) ♔g1 2. ♜h3+ ♔h2 3. ♜xh5 ♔xh3 4. ♖h1#, 2...♔f2 3. ♜f5 – 4. ♖f1#, 1...♔xg3 2. ♖e1+ ♔h2 3. ♖f2+ ♔h1 4. ♖g2#, 1...h4 2. ♜h3 – 3. ♜f5 – 4. ♖f1#, 2...♔xg3 3. ♖f1 – 4. ♖g2#, 2...hxg3 3. ♔d2 g2 4. ♖e1#. Задача-гравюра популярного стиля с жертвами белых фигур и правильными матами. 1-ый ход в засаду.

9. Elmar Abdullayev (Sumgayit, Azerbaijan). Изначально, если черные предоставляют белым диагональ d8-a5-e1 ходом 1... ♜c5, белые сразу этим пользуются: 2. ♜a5 e2 3. ♜d2 ♜e3+ 4. ♜xe3 (- 5. ♜g5#) g2 5. ♜f2# (3...g2 4. ♜e1+ ♜f2 5. ♜xf2#). Поэтому, решает: **1.d6!** (с угрозой 2. ♜xe7#, т.е. происходит отвлечение черного слона с b4!) 1...♜xd6 2. ♜a5 e4 3. ♜f1! g2 4. ♜e1+ ♜g3 5. ♜f4#! – с красивым матом в финале. Перемена игры, размашистые ходы слоном и ладьей. Неожиданная логика в пятиходовке, более присущая для длинноходовок.

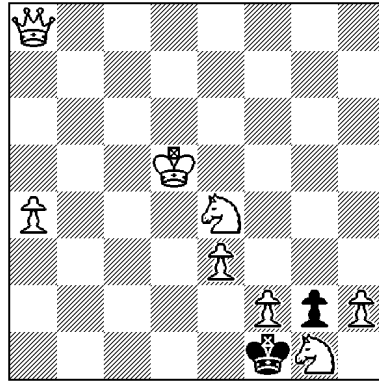
ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ-15 JT, 2018

25. V.Zamanov, V.Volchek
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci tərifnamə / 1st comm.

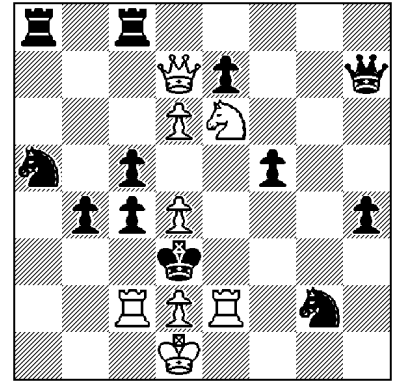
#4 7+6

2. Aleksandr Sygurov (Russia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci tərifnamə / 2nd comm.

#5 8+2

8. Leonid Makaronez (Israel)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü tərifnamə / 3rd comm.

#4 8+12

25. Vidadi Zamanov (Goychay, Azerbaijan) & Viktor Volchek (Belarus). 1. ♖e8? ♘d8!, 1. ♖h2? d6! Həlli / Sol: 1. ♖e5! – 2. ♖b8+ ♔a6 3. ♖c8+ ♔a7 4. ♖a8#, 1...d6 2. ♖e7+ ♘c7 3. ♖xc7+ ♔a6 4. ♖a8#, 2...♔a6 3. ♖a8+ ♘a7 4. ♖xa7#, 1...♘d8 2. ♘xd7 ♘f6+ 3. ♖xf6 – 4. ♖b8#, 1...♔a6 2. ♖a8+ ♘a7 3. ♖b8 ♘b5 4. ♖xb5#, 1...♘xd4 2. ♖c7+ ♔a6 3. ♖a8+ ♘a7 4. ♖xa7# / ♖xa7#. Трансформация (перемена функций) двух ходов белых (♖a8 и ♖b8). Опровержения из попыток переходят в решения в защиту.

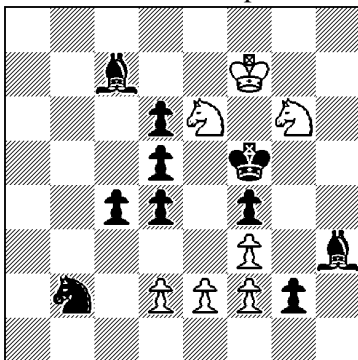
2. Aleksandr Sygurov (Russia). 1. ♖h8! ♔xg1 2. ♖a1+! ♔xh2 3. ♖h8+!! ♔g1 4. ♖h5! ♔f1 5. ♖d1#. Аннигиляция белых фигур, возврат ферзя из угла в угол, правильный мат.

8. Leonid Makaronez (Israel). 1...cxd4 2.dxe7 ♘b3 3. ♘f4+ ♘xf4 4. ♖e3#, 1... ♖h8 2. ♘f4+ ♘xf4 3. ♖xf5+ ♔xd4 4. ♖e4#. 1. ♖a4? c3 2. ♖xc3+ bxc3 3. ♘f4+ ♘xf4 4. ♖e3# 1... ♘d3!. Həlli / Sol: 1. ♖b5! – 2. ♖c3+ bxc3 3. ♖b1+ c2 4. ♖xc2#, 1... ♖ab8 2. ♖xa5 cxd4 3. ♖d5 ♖h8 4. ♖xf5#, 1... ♖cb8 2. ♘xc5+ ♔xd4 3. ♘e6+ ♔d3 4. ♖d5#. Защиты черных ладей на поле b8.

Bölmə / Section: #7 – >

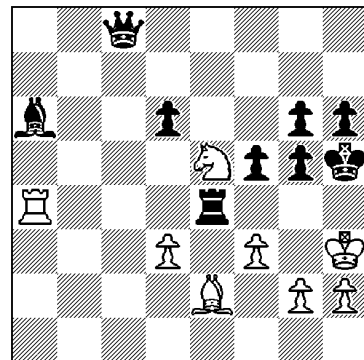
Sələf / Anticipation: İlkın təltifdə 2-ci mükafat qazanan məsələnin sələfi tapıldı – №27. Bosko Miloseski (Macedonia) www.yacpdb.org/#191774, www.yacpdb.org/#274857, <http://www.yacpdb.org/#274866>. Məsələ yarışdan çıxarılır.

6. Nijat Abbasov, Eugene Fomichev
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci mükafat / 1st prize

#11 7+10

26. Bosko Miloseski (Macedonia)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
Tərifnamə / Commendation

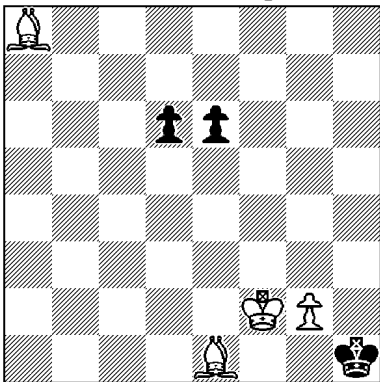
#11 8+9

6. GM Nijat Abbasov (Baku, Azerbaijan) & Eugene Fomichev (Russia). Главный план 1. ♖h4+ Ke5 2.f4+ ♜e4 3.f3# не проходит из-за черной пешки f4, а 1.e3 – слишком медленно. Эта комбинация должна быть реализована на другом фланге! 1. ♜e7+! ♜e5 2. ♜c6+ ♜f5 3. ♜cxd4+ ♜e5. Пешка d4, мешавшая маневрам d2-d4 и e2-e3, ликвидирована. Пора назад – 4. ♜c6+ ♜f5 5. ♜e7+ ♜e5 6.d4+! cxd3 e.p. Поле d3 заблокировано и теперь очередной возврат – 7. ♜c6+! ♜f5 8.e3! (– 9. ♜e7+ ♜e5 10.f4#) fxe3. Пешка f4 отвлечена с блокированием e3 и главный план проходит без помех – 9. ♜cd4+! ♜e5 10.f4+ ♜e4 11.f3# – эффектный правильный мат в центре доски с двумя активными пешечными блокировками, en passant и обычным. Логическая задача с возвратами (**Redaksiya:** xatırladaq ki, Nicat Abbasov şahmat üzrə beynəlxalq grossmeysterdir).

26. Bosko Miloseski (Macedonia). 1.g4+! fxg4+ 2.fxg4+ ♜xg4 3. ♜xg4+ ♜xg4+ 4. ♜xg4 ♜c8 5. ♜g3 ♜xg4 6. ♜xg4 d5 7.h3 d4 8. ♜h4+ gxh4 9. ♜f4 g5+ 10. ♜f5 g4 11.hxg4#. Таск. 6 раз белые и 5 раз черные сыграли на поле g4. Правильный мат.

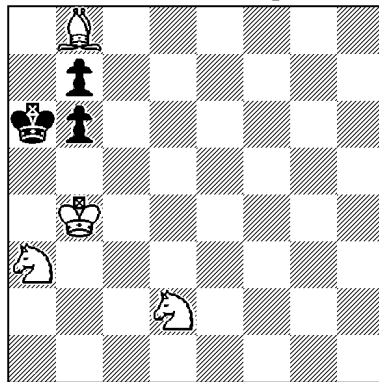
Miniatürlər / Miniatures.

10. Elmar Abdullayev (Azerbaijan)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci mükafat / 1st prize

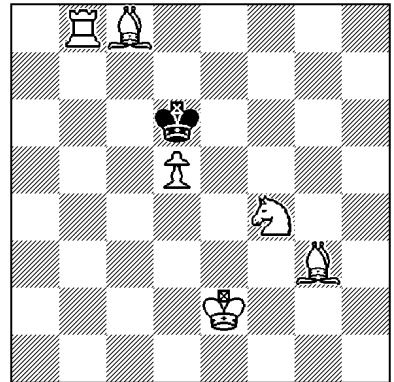
#4 4+3

4. Rauf Aliovsadzade (USA)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci mükafat / 2nd prize

#6 4+3

12. Viktor Volchek (Belarus)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
Fəxri rəy / Honourable mention

#4 6+1

10. Elmar Abdullayev (Sumgayit, Azerbaijan). 1. ♜d2? (zz) d5 2. ♜f4 e5 3. ♜xe5 d4 4.g4#, 1... ♜h2 2. ♜f4+ ♜h1 3. ♜f3 e5 4.g4# 1...e5!, 1. ♜f1? (zz) e5 2. ♜g3 e4 3. ♜xd6 e3 4.g4#, 2...d5 3. ♜xe5 d4 4.g4#, 1...d5 2. ♜g3 d4 3. ♜e5 d3 4.g4# 1... ♜h2!. Həlli / Sol: **1. ♜b4!** (zz) e5 2. ♜xd6 e4 3. ♜f1 e3 4.g4#, 2... ♜h2 3. ♜xe5+ ♜h1 4.g4#, 1...d5 2. ♜d6 e5 3. ♜xe5 d4 4.g4#, 1... ♜h2 2. ♜xd6 e5 3. ♜xe5 ♜h1 4.g4#. Парадоксальная ситуация: тотальная перемена игры белых слонов при одном и том же матовом ходе! Головоломка для решателей!

4. Rauf Aliovsadzade (USA). 1. ♜c4? (zz) ♜a5 2. ♜b3+ ♜a6 3. ♜c2 b5+ 4. ♜c5 b6+ 5. ♜c6 b4 6. ♜xb4# 1...b5+!. Həlli / Sol: **1. ♜b3!** (zz) b5 2. ♜c5 b4 3. ♜c4 b5 4. ♜c6 bxc4 5. ♜c5+ ♜a5 6. ♜c7#. Перемена игры, предоставление самошахов. И снова мы видим парадоксальную задачу-миниатюру: В ложном следе черные вынуждены принять самошахи белых, а в решении им уже не до этого. Очень красиво! Если бы опровержение ложного следа имело не шаховый вид (1...b5+!), находилась бы этой задаче выше строчкой.

12. Viktor Volchek (Belarus). 1. ♜d3? – 2. ♜g6+ ♜xd5 (♜c5) 3. ♜d7 – 4. ♜b5#, 1... ♜e5 2. ♜h5+ ♜xd5 3. ♜d7 – 4. ♜b5# 1... ♜e7!. Həlli / Sol: **1. ♜e6!** – 2. ♜d3+ ♜e7 3. ♜g8 ♜f6 4. ♜h4#, 1... ♜e7 2. ♜h4+ ♜d6 3. ♜d3 ♜c7 4. ♜g3#, 1... ♜e5 2. ♜h5+ ♜d4 3. ♜c8 ♜e4 4. ♜c4#. Частичная перемена игры, возврат слона, тихие третьи ходы белых. А вот заявленную батарею Зирса судья не может

назвать полноценной, т.к. при ней вскрывающая фигура (♘) должна и ещё играть на следующем (последующих ходах) ходу с нападением на короля. Но и без этого нюанса миниатюра цельная!

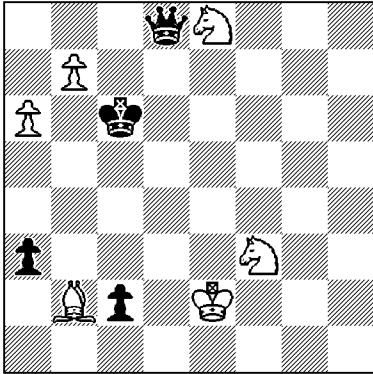
Спасибо всем за участие в конкурсе! За счет вас он и получился таким интересным!

ŞAHMAT BƏSTƏÇİLİYİ-15 JT, 2018 (+ = – Studies)
Hakim / Judge: Muradkhan Muradov (Gobustan, Azerbaijan)

Yarışa 15 ölkədən 26 bəstəçidən 31 etüd göndərilmişdi / 31 studies from 26 authors 15 countries:
Azerbaijan (Ilham Aliev, Araz Almammadov, Elmar Abdullayev), **Argentina** (Mario Guido Garcia), **Austria** (Peter Krug), **Canada** (Charles Ouellet), **Denmark** (Steffen Slumstrup Nielsen), **France** (Daniel Keith), **Germany** (Martin Minski, Siegfried Hornecker), **Israel** (Amatzia Avni), **Italy** (Marco Campioli, Franco Bertoli, Daniele Gatti), **Macedonia** (Bosko Miloskeski), **Netherlands** (Brent Burg), **Russia** (Petr Kiryakov, Valery Kalashnikov, Pavel Arestov, Aleksandr Zhukov, Oleg Pervakov, Aleksey Oganesjan), **Slovakia** (Michal Hlinka, Lubos Kekely), **Spain** (Luis Miguel Gonzalez), **Turkey** (Umut Sayman).

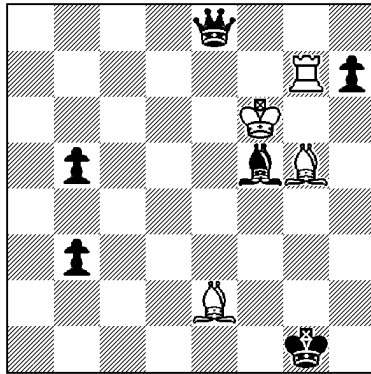
Etüdlərdən birində əlavə həll tapıldı: 14. Umut Sayman (Turkey) 8. ♖f6! ♜b7+ 9. ♔h6 ♜xg2 (9... ♜d5 10. ♔xh7 ♜xg2 11.f4+-) 10.f4+- TB7].

11. A.Zhukov, P.Arestov
 Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
 1-ci mükafat / 1st prize

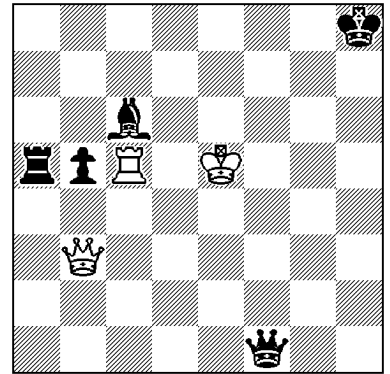
Win (+) 6+4

20. Oleg Pervakov (Russia)
 Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
 2-ci mükafat / 2nd prize

Win (+) 4+6

7. Amatzia Avni, Martin Minski
 Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
 3-cü mükafat / 3rd prize

Draw (=) 3+5

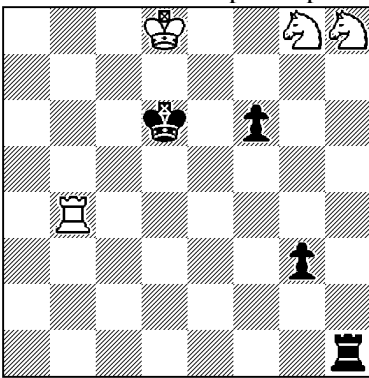
11. Aleksandr Zhukov & Pavel Arestov (Russia). 1. ♘e5+! [1. ♘d4+? ♔b6] **1... ♔c5** [1... ♔b6 2. ♘d7+! ♔a5 3.a7 ♜e7+ 4. ♘e5 c1 ♜ 5.a8 ♜+] **2. ♘xa3+** [2. ♘d7+? ♜xd7 3. ♘xa3+ ♔d4! 4. ♘b2+ ♔c4! 5.b8 ♜ ♜d3+=] **2... ♔b5!** [2... ♔b6 3.b8 ♜+! ♜xb8 4. ♘d7+ çəngəl/fork] **3. ♘d6+** ♔xa6 **4. ♘d7!** [4. ♔d2? ♜a5+ 5. ♔xc2 ♜xa3 6.b8 ♜ (♜a2) 6... ♜c5+ 7. ♘dc4 ♜xc4+! 8. ♘xc4 – pat/stalemate.] **4... ♜e7+** **5. ♔d2 c1 ♜+!** **6. ♔xc1!** [6. ♘xc1?? ♜xd6+] **6... ♜e3+!** [6... ♜e1+ 7. ♔c2 ♜e2+ 8. ♔c3 ♜e3+ 9. ♔c4 ♜e2+ 10. ♔d5 ♜f3+ 11. ♔e6+-] **7. ♔c2!** [7. ♔b2? ♜d2+ 8. ♔b3 ♜d3+ 9. ♔b2 ♜d2+=] **7... ♜xa3** [7... ♜e2+ 8. ♔c3 ♜e3+ 9. ♔c4 ♜e2+ 10. ♔d5 ♜f3+ 11. ♔e6+-] **8. b8 ♘+!** [8.b8 ♜? ♜a4+ 9. ♔c3 ♜xd7=] **8... ♔a5** [8... ♔a7 9. ♘b5+ çəngəl/fork.] **9. ♘c6+!** [9. ♘c4+? çəngəl/fork 9... ♔b4 10. ♘xa3 ♔xa3=] **9... ♔a4** [9... ♔a6 10. ♘db8+ ♔b6 11. ♘c4+ çəngəl/fork.] **10. ♘b6#**. İdeal matla möcüzəli final! Düzdür bənzər mat olsa da (G.Afanasiev, E.Dvizov, Szachy, 1971 (8/4N2k/4N3/6P1/8/5p1p/8/K7 w - - 0 1), bu etüdlə müqayisədə yalnız sxemə bənzəyir. Fiqurların hərə-

kətliliyi və qara vəzirin oyun əsnasında öz şahının mövqesində xananı tutması (blokirovka) diqqəti cəlb edir.

20. Oleg Pervakov (Russia). 1.♔e3+ ♕h2! [1...♕h1 2.♔f3+ ♕h2 3.♔f4+ ♕h3 4.♔g2+ ♕h4 5.♔g3+ ♕h5 6.♔f3+ ♕h6 7.♔f4# və qara şah «h6» xanasında mat aldı] 2.♔f4+! [2.♔g1+? ♕h3 3.♔f1+ ♕h4 4.♔f2+ ♕h5 5.♔g5+ ♕h6+ və qara şah «h6» xanasına qaçdı] 2...♕h3 [2...♕h1 3.♔f3#] 3.♔f1+ ♕h4 4.♔g3+ ♕h5 5.♔e2+! ♚xe2 6.♔g5+ ♕h6 7.♔xf5 [7.♔f4?? ♚e6#] 7...♚b2+ 8.♔e5 b4! 9.♔f7! [9.♔xb2? - pat] 9...♚xe5 10.♔xe5 Pat əks-oyununa görə qara şah «h6» xanasından qaça bildi, lakin... 10...b2 11.♔e1 ♕g5 12.♔f1! [12.♔e6? ♕f4! 13.♔d5 h5 14.♔f1+ ♕e3!]=] 12...h5 13.♔e6 h4 14.♔e5 ♕g4 15.♔e4 ♕g3 16.♔g1+! [16.♔e3? ♕g2! 17.♔b1 h3 18.♔xb2+ ♕g3!]=] 16...♕f2 17.♔b1 h3 [17...♕g3 18.♔e3! h3 19.♔g1+ ♕h2 20.♔f2+]=] 18.♔f4! [18.♔xb2+? ♕g3!]=] 18...h2 19.♔xb2+ ♕g1 20.♔g3 h1 ♚ 21.♔b1#. İki fazalı etüddə «h6» xanası etüddə vacib rol oynayır: qara şah gah orada mat alır, gah da pat əks-oyununa görə məhz o xanadan xilas olur, ancaq taleyindən qaça bilməyərək top sonluğunda ilkin «g1» mövqesində mat alır.

7. Amatzia Avni (Israel) & Martin Minski (Germany). 1.♚c3! with multiple threats. [1.♔xc6? b4+ and white loses his queen or gets mated.] 1...b4! [1...♚a1 2.♚xa1 ♔xa1 3.♔xc6=] 2.♚xb4 ♚a1+ [2...♔xc5+ 3.♚xc5=; 2...♚e2+ 3.♔d6 ♚d3+ 4.♔xc6 ♚f3+ 5.♔b6=] 3.♔e6 [3.♔d6? ♚f6+ 4.♔c7 4...♔a7+] 3...♔d7+! 4.♔xd7 (Now there is a material equilibrium on the board, but the power of heavy pieces in an open position, combined with the right to move, can be lethal. White should be very careful. [4.♔e7? ♚g7+] 4...♔a7+ [4...♚g7+ 5.♔c6 ♔a6+ 6.♔b5 ♚b7+ 7.♔c4=] 5.♔e8! [5.♔e6? ♚a6+; 5.♔d8? ♚f6+] 5...♔a8+ [5...♚h1 is another try. White must find only moves: 6.♚d4+ ♔g7! (threat: 7...♚a8+) 7.♔d5! the correct way to block the diagonal h1–a8. (7.♚d5? loses to 7...♚h7!+) 7...♚h7 8.♚f6! ♚e4+ 9.♔f8!]=] 6.♔c8!! the point. [6.♔d7? ♚g7+ loses shortly] 6...♔xc8+ [6...♚e5+? 7.♔f7+] 7.♔d7 ♔a8 8.♚h4+ ♕g8 9.♚c4+ [9.♚g4+? ♚g7+] 9...♕h8 [9...♕g7 10.♚g4+=] 10.♚h4+ ♕g8 11.♚c4+, perpetual check. Etüdün "duzu" 6.Tc8!! qeyri-adi gedişdir. Mənim fikrimcə oyun uduşla bitsəydi, etüdün təəssüratı daha cəlbedici olardı.

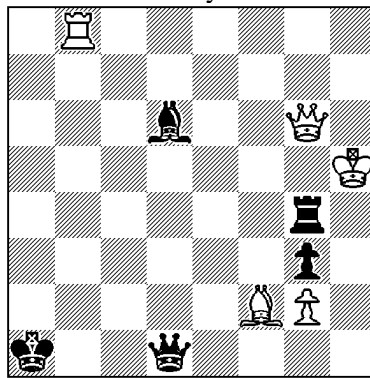
25. S.Hornecker, M.Minski
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
Xüsusi mükafat / Special prize

Win (+)

4+4

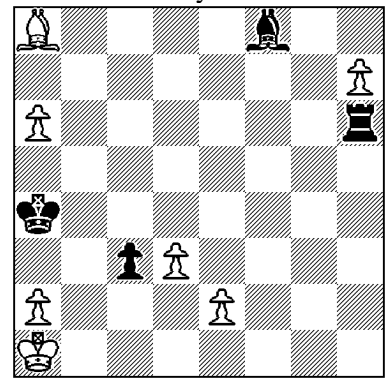
16. Martin Minski (Germany)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci fəxri rəy / 1st HM

Draw (=)

5+5

12. S.S.Nielsen, M.Minski
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci fəxri rəy / 2nd HM

Win (+)

7+4

25. Siegfried Hornecker & Martin Minski (Germany). Dedicated to Klaus Rubin. 1.♔f7+ ♕e6 [1...♕c5 2.♔g4+-] 2.♔e8 g2 3.♔e7 (threatens: 4.♔e4#/♔b6#) 3...♔h8+! [3...g1 ♚ 4.♔e4#; 3...f5 4.♔b6#] 4.♔xh8 g1 ♚ 5.♔e4+! [5.♔f7? f5!]=] 5...♔d6 6.♔c4! (threatens: 7.♔f7+) 6...♕e6 7.♔f7 (threatens: 8.♔e4#/♔c6#) 7...♚g2 8.♔a4! (threatens: 9.♔a6+) [8.♔b4? ♚a8+!]=] 8...♚e2 9.♔b4! (threatens: 10.♔b6#) 9...♚e3 [9...♚f2 10.♔e4#] 10.♔b2! f5 11.♔g2! f4 12.♔g6#. Maraqlı girişdən

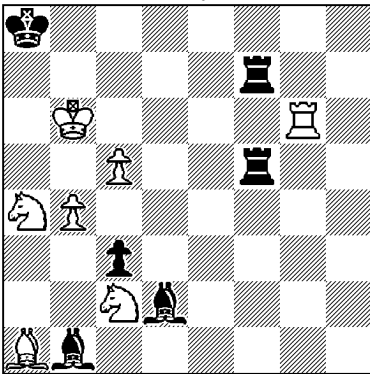
sonra ağ topla qara vəzirin dueli matla başa çatır. Ağ topun lövhə üzərində cızdığı hərəkətlər maraqlı kəsb edir. İlk baxışdan matın 4-cü şaquli xətdən keçərək 6-cı xətdə baş verəcəyi gözlənilirdi halda, top qəflətən 2-ci xəttə enir və rəqib şahı gözlənilən xətdən mat edir. Çox heyif ilkin təltifdə 2-ci mükafat alan etüdü ideya sələfi tapıldı (P. Krug - 3b1K2/3R4/5kp1/4N3/3N2Pq/2p5/8/5B2 w - - 0 1) The Problemist, 2013), ona görə etüdə xüsusi mükafat verilir.

16. Martin Minski (Germany). 1.♖b1+! [logical try: 1.♖b1+? ♜xb1 2.♜xb1+ ♘xb1 3.♙c5! ♜g6! position X with b♘b1 (3...♙xc5? 4.♘xg4=) 4.♘xg6 (4.♙d4 ♜e6 / ♜g8+) 4...♙xc5 +; 1.♖xg4? 1...♖xg4+ 2.♘xg4 gxf2+; 1.♖f6+? ♜d4+] 1...♖xb1 2.♖f6+! [2.♖xb1+? ♘xb1+ see logical try] 2...♖b2 3.♖xb2+ ♘xb2 4.♙c5!! the point 4...♜g6! position X with b♘b2 [4...♙xc5 5.♘xg4 ♙f2 6.♘f3 ♘c3 7.♘e2 ♘c2 8.♘f1 ♘d3 ideal stalemate; 4...♜g8 5.♙xd6=] 5.♙d4+! with check [5.♘xg6? ♙xc5+] 5...♘c2 6.♘xg6=. Taktiki dəyişmə ilə girişi olan məntiqi etüddə 4.Fc5!! gedişi çox gözəldir.

12. Steffen Slumstrup Nielsen (Denmark) & Martin Minski (Germany). 1.a7! [1.♙c6+? ♘b4! 2.a3+ ♘b3 3.♙d5+ ♘c2 4.a7 ♜b6 5.a8♖ ♜b1+ 6.♘a2 ♜b2+ 7.♘a1 ♜b1+=] 1...c2 2.♘b2 ♙g7+ 3.♘c1! ♘b4! [3...♜a6 4.♙c6+! ♘b4 5.a8♖ ♜xa8 6.♙xa8 ♘c3 7.e3+ -] 4.♙h1!! clearance sacrifice [logical try: 4.♙g2? ♘c3! 5.a8♖ ♜h1+! position X 6.♙xh1 ♙h6+ 7.e3 ♙xe3#] 4...♜a6 [4...♘c3 5.a8♖ ♜xh1+ position X without the white bishop 6.♖xh1 ♙h6+ 7.♖xh6+; 4...♜xh1+ 5.♘xc2+] 5.a8♖ ♜xa8 6.♙xa8 ♘c3 7.e3, wins. Filin uzun gedişi bir çox etüdlərdə həyata keçirilsə də, bu etüddəki gediş cəlbedicidir və məntiqi məna daşıyıraq qaraların pat oyununu məhv edir.

5. M.Hlinka, L.Kekely

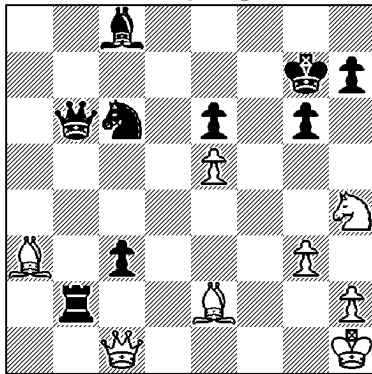
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü fəxri rəy / 3rd HM

Draw (=) 7+6

1. P.Krug, M.Garcia

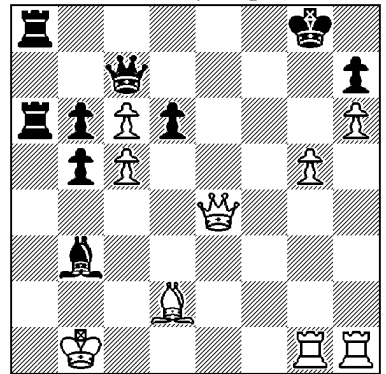
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
Xüsusi fəxri rəy / Special HM

Win (+) 8+9

2. P.Krug, M.Garcia

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
Xüsusi fəxri rəy / Special HM

Win (+) 9+9

5. Michal Hlinka & Lubos Kekely (Slovakia). 1.♘d4 ♜b7+ [1...♜5f6+ 2.♜xf6 ♜xf6+ 3.c6 c2 4.♘xc2 ♙xc2 5.♙xf6 ♙xa4 6.b5=; 1...c2 2.♘xf5 ♜b7+ 3.♘a6 ♜a7+ 4.♘b6=] 2.♘a5 [2.♘a6? ♙d3+ 3.b5 ♜a7+ 4.♘b6 ♜f8+] 2...♜a7+ [2...♜xc5+ 3.♘xc5 ♙xg6 4.♘xb7=] 3.♜a6 [3.♘b6? ♜f8] 3...♜xa6+ [3...c2 4.♙b2 c1♖ 5.♙xc1 ♙xc1 6.♘c6=] 4.♘xa6 ♙d3+ [4...♜f6+ 5.c6 ♙d3+6.♘b6 ♜d6 7.♘c5=] 5.b5 [5.♘b6? c2 6.♙b2 ♜f4] 5...♜f6+ 6.♘b6+ [6.c6? ♜d6 7.♘b3

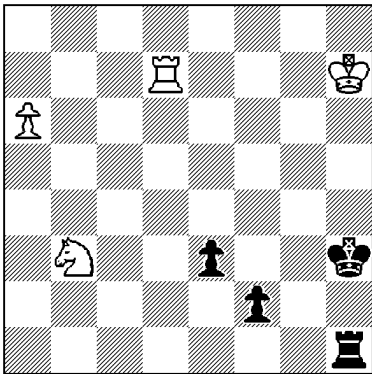
7...♜xc6+] 6...♘b8 7.♙xc3! [7.♘c6+? ♜xc6 8.♙xc3 ♜xb6+] 7...♙xc3 8.♘c6+ ♜xc6 double pin stalemate [8...♘c7 9.♘d5+ ♘d7 10.♘xf6+ ♙xf6 11.♘b4=]. Müəlliflərin dəfələrlə bağlama ilə pat mövzusunu işləməsinə baxmayaraq, demək olar ki, bütün daşların hərəkətiliyinə görə ikiqat bağlama ilə olan pat etüdü xoş təsir bağışlayır.

Əməli oyun ideyalarını tətbiq etdiklərinə görə növbəti 2 etüd xüsusi fəxri rəy ilə qiymətləndirilir.

1. Peter Krug (Austria) & Mario Garcia (Argentina). 1.♘f5+! exf5 [1...♙f7 2.♖h6 exf5 3.♗f8+ see solution] 2.♖h6+!! ♙f7 [2...♙xh6 3.♙f8+ ♙g5 4.h4#] 3.♗f8+ ♙e6 4.♗d6+ ♙f7 5.e6+ ♙f6 [5...♙xe6 6.♗f8#] 6.e7+ ♙f7 7.♗d5+ ♙e6 8.♗xe6+! ♙xe6 9.e8♖+ ♙f6 [9...♙e7 10.♗xe7+ ♙d5 11.♗d7+ ♙e5 (11...♙e4 12.♗d3+ ♙e5 13.♗xc3+) 12.♗g7+ ♙d5 13.♗xc3] 10.♗f8+ ♙e6 11.♗d6+ ♙f7 12.♙c4+ ♙e8 13.♙e6! [13.♙d5? ♖b1+ 14.♙g2 ♗g1+ 15.♙h3 ♙b4! 16.♙xb4 ♖xb4 17.♗xb4 ♗f1+ 18.♙h4 ♗e2 19.♗b8+ ♙d7 20.♗b7+ ♙d8 21.♗b6+ ♙e8=; 13.♙c5? c2! 14.♗e6+ ♙d8 15.♙xb6+ ♖xb6 16.♗g8+ ♙d7=] 13...♖b1+ 14.♙g2 ♖b2+ [14...♗g1+ 15.♙h3 ♗f1+ 16.♙h4+] 15.♙h3 ♖d2 [15...♖xh2+ 16.♙xh2 ♗f2+ 17.♙h3 ♗f1+ 18.♙h4 ♗h1+ 19.♙g5 ♗h5+ 20.♙f6] 16.♗f8#.

2. Peter Krug (Austria) & Mario Garcia (Argentina). 1.♙c3! [1.g6? ♖a1+ 2.♙b2 ♖1a2+ 3.♙c1 ♖a1+=] 1...♗a7 [1...♖a4 2.♗xh7+] 2.♗xh7+! ♗xh7+ [2...♙xh7 3.g6+ ♙g8 4.h7+] 3.g6 ♖a1+ 4.♙xa1! [4.♙b2? ♖1a2+! 5.♙xb3 ♖8a3+ 6.♙b4 dxc5+ 7.♙xb5 ♖b3+ 8.♙c4 ♖xc3+ 9.♙xc3 ♗h8+ 10.g7 ♗h7=] 4...♖xa1+ 5.♙b2! [5.♙xa1? ♗a7+ 6.♙b2 ♗a2+] 5...♗h8+ [5...♗e7 6.h7+ ♙h8 7.g7+ ♗xg7+ 8.♖xg7 ♖xh1 9.cxd6] 6.g7 ♖a2+ [6...♗xh6 7.♖xh6 ♖xg1 8.cxb6] 7.♙xb3 ♗h7 8.♖g6! [8.♙xa2? ♗c2+=] 8...♖a8 [8...♗xg6 9.h7+ ♙xg7 10.h8♗+] 9.♖hg1! [9.♖xd6? ♗e4 /f5=] 9...bxc5 10.c7! [10.♙b2? ♖c8! 11.c7 ♖xc7 12.♖f6 ♖f7 13.♖xf7 ♙xf7 14.♖f1+ ♙e7!]=] 10...b4 11.♙b2! [try: 11.♖1g2? c4+! 12.♙xb4 ♖c8 13.♖f2 ♗xg6=; 11.♖xd6? ♖a3+ 12.♙b2 ♖a2+ 13.♙xa2 ♗c2+=] 11...c4 12.♖a1! [12.♖xd6? ♖a2+=] 12...♖e8 13.♖e6 c3+ 14.♙b3!, uduş / wins.

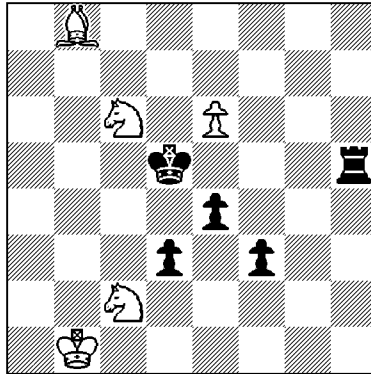
21. Luis M. Gonzalez (Spain)
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
1-ci tərifnamə / 1st comm.

Draw (=)

4+4

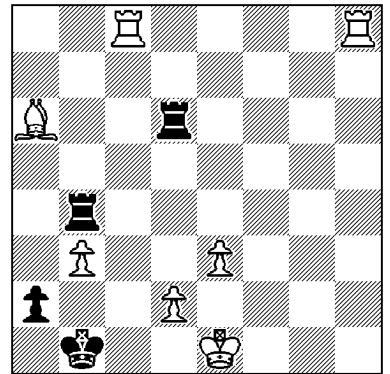
5. M.Hlinka & M.Garcia
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
2-ci tərifnamə / 2nd comm.

Draw (=)

5+5

27. I.Aliev, A.Almammadov
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
3-cü tərifnamə / 3rd comm.

Draw (=)

7+4

21. Luis Miguel Gonzalez (Spain). 1.a7 f1♖ 2.a8♗ e2! [2...♙g3+ 3.♙g7! ♖g1! 4.♙h8! ♖h1+ 5.♙g7! ♖h5! (5...♖h4 6.♖d4!)=] 6.♖d5! ♗g2! 7.♖d8! (7.♖a5? ♖xa5 8.♗xa5 ♗b2+ 9.♙g6 ♗xb3) 7...♗h3 8.♗b8+! (8.♗e4? ♖g5+ 9.♙f7 ♗h5+ 10.♙f8 ♖f5+ 11.♙e7 ♖e5+) 8...♙f2 9.♗f4+=] 3.♖g7! [3.♙h8? e1♗!] 3...♗f5+! [3...e1♗ 4.♗c8+ ♙h2 5.♗c7+ ♙h3 6.♗c8+=] 4.♙g8! [4.♙h8? ♗h5+! 5.♖h7 ♗xh7+ 6.♙xh7 e1♗ 7.♗f3+ ♙h2! 8.♙h6 ♙g1+] 4...e1♗ [4...♗e6+ 5.♙h7= (or 5.♙h8=)] 5.♙d4! [5.♗g2+? ♙h4 6.♖h7+ ♗xh7+! 7.♙xh7 ♖g1! 8.♗h2+ ♙g4 9.♗d6 ♗e4+ 10.♗g6+ ♙f4! 11.♗xe4+ ♙xe4] 5...♗ee4! [5...♗fe4 6.♗c8+ ♙h2 7.♗b8+=] 6.♗a3+! [6.♖g3+? ♙h2!] 6...♗d3 7.♖g3+!! ♗xg3+ [7...♙xg3? 8.♙xf5+] 8.♗xg3+ ♙xg3 9.♙xf5+, heç-heçə / draw.

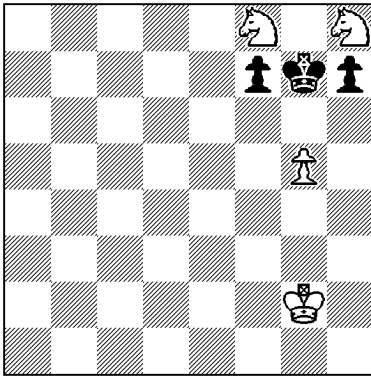
Etüdün son hissəsi və 7. ♖g3+ gedişi maraqlı kəsb edir. Müəllifin göstərdiyi 2-ci variant elə də maraqlı olmadığı üçün, onu əsas həllə aid etmək düzgün olmazdı.

5. Michal Hlinka (Slovakia) & Mario Garcia (Argentina). 1. ♖b4+! [thematic try: 1. ♖b4+? ♔c4! (1... ♔xe6? 2. ♖xd3 exd3 3. ♖d4+= similar to solution) 2. ♖a7 (2. ♖g3 ♖h1+ 3. ♔b2 d2 4. ♖c2 ♔c5 5.e7 ♖b1+! 6. ♔xb1 d1 ♖+ 7. ♔b2 ♖d7!+) 2... ♖h1+ 3. ♔b2 d2 4. ♖c2 ♖b1+! 5. ♔a2 ♖a1+! 6. ♔b2 ♖xa7 7. ♖xa7 d1 ♖+ 8. ♔a3 f2 9.e7 f1 ♖ 10.e8 ♖ ♖d3+ 11. ♔a4 ♖xc2++)] **1... ♔xe6** [1... ♔c4 2. ♖e3+=] **2. ♖d4+!** [2. ♖xd3? ♖b5+ 3. ♖b2 ♖xb8 -+] **2... ♔f6 3. ♖xd3!** [3. ♖g3? ♖h1+ 4. ♔b2 d2 5. ♖d5+ ♔g6 6. ♖e3 d1 ♖ 7. ♖xd1 ♖xd1-+] **3... exd3 4. ♖xf3** and branch: **A) 4... ♖b5+ 5. ♔c1 ♖xb8 6. ♔d2!** [6. ♖e1? ♖d8 7. ♔d2 ♔f5!+] **6... ♖d8 7. ♔e3 ♔f5 8. ♖d2!** [8. ♖h4+? ♔g4 9. ♖f3 ♖e8+], mövqeli heç-heçə / positional draw, **B) 4... ♖f5 5. ♖e5!** (5. ♖e5+? ♔e7 6. ♔c1 ♖xf3 7. ♔d2 ♔e6 8. ♖d4 ♔d5 9. ♖e3 ♔c4+) **5... ♖f1+ 6. ♔b2 d2 7. ♖g4+ ♔f5 8. ♖f2!** (8. ♔c3? d1 ♖+!+) **8... ♖xf2 9. ♔c2 ♔e4 10. ♖d6/c7 ♔e3 11. ♖b4 ♖h2 12. ♖a5=**, mövqeli heç-heçə / positional draw]. İki variantlı etüddə ilk hissədə şah-at top-piyadaya qarşı, 2-ci hissədə isə fil-şah topla piyadaya qarşı uğurla mübarizə aparır.

27. İlham Aliev (Sumgayit, Azerbaijan) & Araz Almammadov (Gabala, Azerbaijan). 1. ♖d3+! ♖xd3 [1... ♔b2 2. ♖c2+ ♔xb3 3. ♖a8] **2. ♔d1! a1 ♖** [2... ♖bxb3 3. ♖c1+ ♔b2 4. ♖hc8] **3. ♖c1+ ♔b2** [3... ♔a2 4. ♖a8+] **4. ♖xa1 ♔xa1 5. ♔c2! ♖bxb3** [5... ♖dxb3?? 6. ♖a8+; 5... ♖d7? 6. ♖a8+] **6. ♖a8+ ♖a3 7. ♖b8! ♖d7** [7... ♔a2 8. ♖b2+ ♔a1 9. ♖b1+, perpetual chekh] **8. ♖b1+ ♔a2 9. ♖b2+ ♔a1 10. ♖b1+**, perpetual chekh. Daimi şah və maraqlı mövqeli heç-heçə. Qaralar artıq toplarının olmasına baxmayaraq mövqeni gücləndirə bilmir.

3. Petr Kiryakov (Russia)

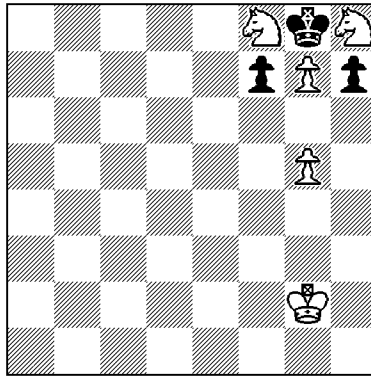
Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
4-cü tərifnamə / 4th comm.

Win (+) 4+3

3a. Petr Kiryakov (Russia)

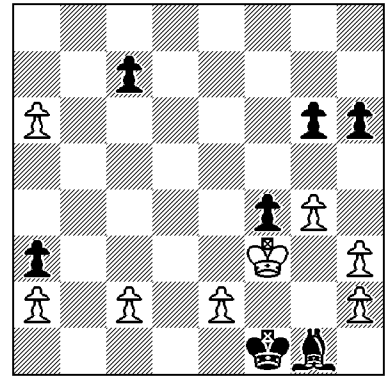
Version

Win (+) 5+3

22. Aleksey Oganeshjan (Russia)

Şahmat bəstəçiliyi-15 JT, 2018
Xüsusi tərifnamə / Special comm.

Win (+) 8+7

3. GM Petr Kiryakov (Russia). 1. ♖hg6! [1. ♖fg6? hxg6, 1... fxg6); 1. ♖d7 ♔xh8 2. ♖f6 h6] **1... fxg6** [əsas / main: 1... f6 2.gxf6+ ♔xf6 3. ♖f4! (3. ♖h4? ♔e7! =) 3... ♔e7 4. ♖8e6! (according to Troitsky, pawn will be stopped on h4 by ♖h3) (4. ♖4e6? h5=)]; 1... hxg6 2. ♖d7] **2. ♖xh7! ♔xh7 3. ♔f3 ♔g7 4. ♔e4 ♔f7 5. ♔d5! ♔e7 6. ♔e5** eg. **6... ♔f7 7. ♔d6 ♔f8 8. ♔e6 ♔g8 9. ♔f6 ♔h7 10. ♔f7 ♔h8 11. ♔xg6 ♔g8 12. ♔h6!**, uduş / wins. Şahmat üzrə beynəlxalq qrossmeysterin asimmetriya mövzulu və 2 variantlı etüdü: qarşিদurma və Troitski mövzusu. Səbirsizliklə müəllifin yeni etüdlərini gözləyirik!

3a. GM Petr Kiryakov (retro version). Etüdün daha bir versiyası var idi ki, burada oyuna retro əlavə edilib. İlk gedişi qaralar başlayır: 1... ♔xg7 (sonrası ilk etüddə olduğu kimi), çünki qara şah başqa cür

«g8» xanasına keçə bilməzdi, piyadalar isə ilkin mövqedə durub. Maraqlıdır, ancaq miniatur formanın itdiyinə görə mən ilkin versiyanı seçdim.

22. Aleksey Oqanesjan (Russia). 1.g5!! [əsas plan / main plan: 1.e4? fxe3 2.a7 e2 3.a8♙ ♔a7 4.♙xa7 (♙e4,d5,c6,b7,c8,d8,g8) 4...e1♙ 5.♙a6+ (♙c4,d3+) 5...♔g1 and no 6.♙xg6 (♙g4)+?? in view of pg4.] **1...hxg5** [1...h5 2.♔xf4 ♔xe2 3.♔e5 ♔d2 4.♔f6 ♔xc2 5.♔xg6 ♔b2 6.♔xh5 ♔xa2 7.g6 ♔d4! 8.a7! (8.g7? ♔xg7 9.a7 ♔c3!!= fortress) 8...♔xa7 9.g7+-] **2.e4 fxe3 3.a7 e2 4.a8♙** with 2 variations: **4...♔a7** [main: 4...g4+! 5.hxg4 ♔a7 6.♙h8! e1♙ 7.♙h3+ ♔g1 8.♙g2#] **5.♙e4!** [5.♙b7? (♙c6,d5,e8,g8) 5...g4+! 6.hxg4 e1♙=; 5.♙c8? (♙xa7) 5...e1♙=] **5...e1♙** [5...g4+ 6.♙xg4!+-] **6.♙c4+ ♔g1 7.♙g4+ ♔xh2** (♔f1,h1) **8.♙g2#**. Yanlış izdə ağlar öz piyadasına görə qalib gələ bilmir, ona görə ilk gedişdə həmin piyadanı qurban verərək ondan xilas olurlar və bununla da həmin xanaya ağ vəzirin gəlişinə yardım edirlər. Müəllif öncə dərc olunmuş etüdünə (Moskva çempionatı (açıq) 6-cı yer, 2012 (8/8/8/P3p1p1/5nP1/3NK3/4P2b/6k1 w - - 0 1)) məntiqi oyun əlavə edib.

Baku, Azerbaijan

